

Bruxelles, 7.6.2019.
COM(2019) 274 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o trenutačnom stanju u području zajedničke ribarstvene politike i savjetovanju o
ribolovnim mogućnostima za 2020.

{SWD(2019) 205 final}

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o trenutnom stanju u području zajedničke ribarstvene politike i savjetovanju o ribolovnim mogućnostima za 2020.

1. UVOD

U ovoj Komunikaciji iznose se pregled stanja u području zajedničke ribarstvene politike (ZRP) i glavne smjernice za izradu prijedloga Komisije o ribolovnim mogućnostima za 2020.

Glavni je cilj upravljanja ribarstvom u okviru ZRP-a osigurati visoke dugoročne ribolovne prinose (Fmsy) za sve stokove najkasnije do 2020. Postizanjem tog cilja doprinijet će se i postizanju dobrog stanja okoliša u europskim morima do 2020.¹ i smanjenju negativnog učinka ribolovnih aktivnosti na morske ekosustave.

2. NAPREDOVANJE U PROVEDBI ZRP-A

Napredovanje u provedbi ZRP-a kontinuirano je:

- U Sjevernom Atlantiku i na susjednim područjima pritisak na riblje stokove općenito se smanjuje. Broj stokova za koje su ukupni dopušteni ulovi (TAC) utvrđeni u skladu sa stopom iskorištavanja koja omogućuje najviši održivi prinos (Fmsy) dodatno je porastao na 59 (tri više nego 2018.) te sada čini 78 % svih TAC-ova utvrđenih za stokove za koje se procjenjuje Fmsy.
- Biomasa stoka u mrijestu na tim područjima i dalje raste te je sada 36 % viša nego 2003. Broj stokova koji se nalaze unutar sigurnih bioloških granica gotovo se udvostručio: porastao je s 15 u 2003. na 29. u 2017.
- Bolje stanje stokova donijelo je bolje gospodarske rezultate floti EU-a, koja je 2017. ostvarila neto dobit od 1,3 milijarde eura.
- Međutim, kako bi se ostvarili ciljevi ZRP-a, u prvom redu obnova svih stokova i upravljanje svim stokovima na razini koja omogućuje postizanje MSY-ja, nužan je nastavak pojačanog djelovanja.

2.1. Napredak u postizanju Fmsy-ja

Kad je riječ o postizanju Fmsy-ja u **Sjevernom Atlantiku i na susjednim područjima**, ribolovni pritisak (F/Fmsy) općenito se smanjio u razdoblju od 2003. do 2017., a srednja ribolovna smrtnost stabilizirala se na otprilike 1,0. Indikator F/Fmsy za **Sredozemno i Crno more** i dalje iznosi 2,2, tj. stokovi se i dalje iskorištavaju iznad ciljanog Fmsy-ja.

¹ Direktiva 2008/56/EZ, SL L 164, 25.6.2008., str. 19.–40.

TAC-ovi su jedan od glavnih instrumenata za upravljanje ribarstvom. Za **Sjeverni Atlantik i susjedna područja** Komisija je za 2019. predložila TAC-ove u skladu s Fmsy-jem ili ispod njega, i to za svih 76 TAC-ova za koje je bio dostupan znanstveni savjet u pogledu Fmsy-ja. To nije bilo moguće za pet TAC-ova za koje se prema savjetu Međunarodnog vijeća za istraživanje mora (ICES) ne smiju utvrditi TAC-ovi jer bi to dovelo do situacija uskoga grla s ozbiljnim socioekonomskim posljedicama te je odlučeno da se utvrde niski TAC-ovi za usputne ulove. Vijeće je utvrdilo 59 TAC-ova na razini Fmsy-ja (tri više nego 2018.).

Od očekivanih iskranih ulova u **Baltičkome moru**, njih 95 % obuhvaćeno je TAC-ovima utvrđenima na razini Fmsy-ja, a 4 % TAC-ovima utvrđenima prema načelu predostrožnosti. Od očekivanih iskranih ulova (za stokove za koje se procjenjuje Fmsy i kojima EU upravlja samostalno) u **Sjevernome moru, Skagerraku i Kattegatu** njih 99,7 % obuhvaćeno je TAC-ovima utvrđenima na razini Fmsy-ja. U **sjeverozapadnim vodama** taj postotak iznosi 94 %, a u **jugozapadnim** 90 %.

Ribolovne mogućnosti za **dubokomorske stokove** utvrđene su u studenome 2018. za 2019. i 2020. Te mogućnosti čine manje od 1 % svih iskranih ulova u EU-u. Procjene za sve dubokomorske stokove ograničene su zbog manjka podataka. Relevantne odluke Vijeća o ribolovnim mogućnostima za dubokomorske stokove bliže su znanstvenim savjetima no prethodnih godina.

Od **stokova koji su podložni savjetovanju s obalnim državama**² jedino je TAC za ugoticu pučinku za 2019. bio u skladu s dugoročnom strategijom upravljanja za taj stok i odgovarao je savjetu ICES-a u pogledu Fmsy-ja. U pregovorima između EU-a i Norveške postignut je manje ambiciozan rezultat iz perspektive očuvanja jer je tek 9 od 17 TAC-ova utvrđeno na razini Fmsy-ja, što je manje nego za 2018.

U **Sredozemnome moru** 35 od 40 procijenjenih stokova iskorištavalo se 2017. preko granice održivosti, a ribolov je u prosjeku bio 2,2 puta veći od Fmsy-jeva utvrđenih za pojedine stokove. Najnoviji podaci upućuju na to da je od 2011. prisutan trend smanjenja stope F/Fmsy. To bi moglo upućivati na malo poboljšanje u pogledu iskorištavanja³. U **Crnome moru** i dalje je prelovljeno 6 od 8 procijenjenih stokova koji se dijele s trećim zemljama (svi osim papaline i morskog puža vrste *Rapana venosa*).

2.2. Trendovi u pogledu biomase

U **Sjevernom Atlantiku i na susjednim područjima** broj stokova koji su unutar sigurnih bioloških granica gotovo se udvostručio, s 15 u 2003. na 29 u 2017. (povećanje od 2 % u odnosu na 2016.), a najveći je porast zabilježen u Biskajskom zaljevu i ibernskim vodama (s dva na osam stokova unutar sigurnih bioloških granica). Cjelokupna količina biomase neprestano raste od 2003., otkad se povećala za 36 %.

U **Sredozemnom i Crnome moru** biomasa stoka u mrijestu nije se znatno povećala od 2003. do 2016. Biomasa stoka oblića u Crnome moru povećava se, a prelov smanjuje.

² Norveška, Island i Farski Otoci.

³ Taj je rezultat preliminaran i podložan je dodatnom znanstvenom praćenju u narednim godinama (izvor: STECF-Adhoc-19-01).

2.3. Stanje flote EU-a

Kapacitet flote EU-a i dalje se smanjuje. U prosincu 2018. registar flote EU-a (uključujući najudaljenije regije) brojao je 81 644 plovila, ukupnog kapaciteta 1 533 180 u bruto tonaži (BT) i 6 075 634 u kilovatima (kW). U odnosu na prethodnu godinu broj plovila smanjio se za 1,32 %, kapacitet u BT za 2,46 %, a kapacitet u kW za 2,61 %. Međutim brojni segmenti flote (njih 190 od 255 procijenjenih) i dalje nisu u ravnoteži s dodijeljenim ribolovnim mogućnostima.

Gospodarski rezultati flote EU-a i dalje su iznimno visoki; neto dobit 2017. iznosila je 1,3 milijarde EUR. Trajno napredovanje uglavnom je posljedica visokih prosječnih cijena ribe (više vrijednosti za manje iskrcane ribe) i trajno niskih cijena goriva. Boljim rezultatima pridonijelo je i poboljšanje stanja određenih važnih stokova te tehnološki napredak. Za 2018. i 2019. podaci još nisu dostupni, no unatoč blagom povećanju cijena goriva, očekuju se slični rezultati.

Pozitivan gospodarski trend bilježi se u više flota koje ciljano love stokove koji se održivo iskorištavaju (npr. koljak, patarače i iverak zlatopjeg u Irskome moru, haringa, sjeverni stok oslića i list u istočnom i zapadnom dijelu La Manchea te grdobina u Biskajskom zaljevu), zbog čega postoji tendencija rasta profitabilnosti i plaća flota. S druge strane, flote koje ciljano love prelovljene stokove uglavnom bilježe slabije gospodarske rezultate.

Ukupna **zaposlenost** flote EU-a u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV) smanjuje se u prosjeku za 1,3 % godišnje od 2008., djelomično zbog smanjenja kapaciteta flote. Međutim prosječna plaća po EPRV-u⁴ povećava se za 2,7 % godišnje. Prosječna godišnja plaća po EPRV-u iznosi 24 800 EUR. Za razliku od drugih regija, u Sjevernome moru i Atlantiku više flota bilježi veću zaposlenost.

Važan korak u **poboljšanju radnih uvjeta** u floti EU-a bila je provedba u pravu EU-a Konvencije o radu u ribolovu Međunarodne organizacije rada (Konvencija C188)⁵, u skladu s dogovorom socijalnih partnera EU-a. Države članice moraju se uskladiti s novim propisima do 15. studenoga 2019. Komisija je nedavno ponovno pozvala države članice da ratificiraju Međunarodnu konvenciju o standardima izobrazbe, izdavanju svjedodžbi i držanju straže osoblja na ribarskim brodovima⁶, koju je dosad ratificiralo svega 10 država članica.

2.4. Napredak prema decentraliziranom upravljanju ribarstvom

2.4.1. Višegodišnji planovi

Višegodišnji planovi donose se postupkom suodlučivanja i u njima se među ostalim predviđaju rokovi za postizanje ciljanog MSY-ja i određeni alati koji omogućuju fleksibilnost u upravljanju ribarstvom.

Nedavno doneseni **Višegodišnji plan upravljanja za pridnene stokove u zapadnim vodama** presudan je korak u provedbi ZRP-a jer je riječ o središnjem alatu za upravljanje

⁴ Bruto plaća (tj. ukupna naknada prije oporezivanja i drugih odbitaka).

⁵ Direktiva Vijeća (EU) 2017/159 od 19. prosinca 2016. o provedbi Sporazuma o provedbi Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada.

⁶ COM(2019) 157 final.

ribarstvom. Njime se nadopunjuju višegodišnji planovi za Sjeverno i Baltičko more i pomaže se dugoročno osigurati održivost ribarstva. Ove godine Komisija će izvijestiti o primjeni višegodišnjeg plana za Baltik.

Još jedan uspjeh je i donošenje prvog **Višegodišnjeg plana za Sredozemno more** u 2019. Taj se plan primjenjuje na vrste ribolova koje iskorištavaju pridnene stokove u zapadnom Sredozemnom moru; njime se uvodi obvezno smanjenje ribolovnog napora od 10 %, koje će se primjenjivati od 1. siječnja 2020., i predviđa da bi Fmsy na tom području trebalo postići najkasnije do 2025. S druge strane na višegodišnjem planu za male pelagične vrste u Jadranskom moru nije postignut napredak.

2.4.2. Delegirani akti doneseni u kontekstu regionalizacije

Podnošenjem zajedničkih preporuka Komisiji regionalne skupine odigrale su važnu ulogu u **postupnom uvođenju obveze iskrcavanja**. Na temelju tih preporuka Komisija je donijela četiri (nova) plana za odbačeni ulov prije kraja 2018.

Kad je riječ o **mjerama očuvanja lokaliteta mreže Natura 2000**, i drugih zaštićenih područja, donošenje delegiranih akata kojima se prenose zajedničke preporuke u skladu s člankom 11. Uredbe 1380/2013 trajalo je dulje te su njima obuhvaćena samo određena područja Sjevernog i Baltičkog mora. Ove godine očekuje se podnošenje novih zajedničkih preporuka, no potrebno je uložiti dodatne napore.

2.4.3. Sudjelovanje dionika

Savjetodavna vijeća, kao glavne organizacije dionika osnovane u okviru ZRP-a, imaju sve važniju ulogu u procesu regionalizacije. Deset postojećih savjetodavnih vijeća 2018. je Komisiji dostavilo 73 preporuke, prema 64 u 2017. U radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen ovoj Komunikaciji navode se primjeri iz kojih se vidi doprinos preporuka savjetodavnih vijeća.

2.5. Obveza iskrcavanja

Dana 1. siječnja 2019. obveza iskrcavanja u potpunosti je stupila na snagu. Komisija je primila izvješća 18 država članica i Europske agencije za kontrolu ribarstva (EFCA) te dopise 5 savjetodavnih vijeća o provedbi obveze iskrcavanja u 2018. Iz tih doprinosa vidljivo je da dionici uočavaju da je važno da se svi pridržavaju pravila kako bi se obveza iskrcavanja ispravno provodila. Međutim, izvještavanje o odbačenim ulovima nedostavno je te dolazi do odstupanja među procjenama odbačenog ulova. Komisija se i dalje zalaže za otklanjanje tih nedostataka u suradnji s državama članicama i savjetodavnim vijećima.

Tijekom 2018. sve regionalne skupine nastojale su pronaći rješenje za **potencijalna uska grla**. Države članice, Komisija i drugi dionici zajednički su utvrdili moguća rješenja, koja će se iskušati u 2019. Ta su rješenja primjerice obvezati određene države članice na zamjenu određenih kvota ili utvrditi TAC-ove samo za usputne ulove uz primjenu mjera za smanjenje usputnih ulova. Komisija će od STECF-a zatražiti da procijeni mjere koje su predložile države članice kako bi se praksa odbacivanja nastavila smanjivati te će pratiti te slučajeve iz perspektive kontrole.

Općenito se povećao broj projekata financiranih iz **Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)**. Na projekte povezane s provedbom obveze iskrcavanja države članice potrošile su 40 milijuna EUR potpore iz EFPR-a (od ukupno 89 milijuna EUR u

preuzetim obvezama, što je mnogo više od planiranih 49 milijuna EUR⁷ u preuzetim obvezama⁸). Međutim ukupna potpora i dalje je niska: 89 milijuna EUR preuzetih obveza prema 1,5 milijarde EUR dostupnih u okviru Prioriteta Unije 1.⁹

Kad je riječ o **tržištu neželjenog ulova**, subjekti u ribarstvu izvijestili su da industrijska upotreba (tj. ona koja nije za prehranu) nije odgovarajuće tržište za nedoraslu ribu. Naime, mala količina i nepredvidljivost iskrvanih ulova ne odgovaraju poslovnom modelu neprehrambene industrije, a troškovi logistike povezani s prikupljanjem nerazmjerni su. Uspostava alternativnih tržišta hrane moguća je jedino ako ne dovodi do tržišnih poticaja ili povlastica za subjekte u lancu opskrbe. I dalje se razmatraju razna alternativna tržišta, među ostalim, doniranje bankama hrane.

Kad je riječ o **kontroli i izvršenju**, poštovanje obveze iskrcavanja i dalje je slabo. Države članice dužne su osigurati kontrolu, izvršenje i inspekciju svih aktivnosti koje su povezane sa ZRP-om, pa tako i obveze iskrcavanja. U revizijama Komisije i drugim inicijativama EFCA-e ističe se općenito nedostatna usklađenost i poteškoće u djelotvornoj kontroli usklađenosti konvencionalnim sredstvima. To bi se moglo popraviti upotrebom inovativnih kontrolnih alata koji se temelje na elektroničkom sustavima za daljinsko praćenje (sustavi REM), kako je navedeno u prijedlogu Komisije za novi sustav kontrole ribarstva¹⁰. Pored toga, u siječnju 2019. na snagu su stupili novi posebni programi kontrole i inspekcije¹¹, koji obuhvaćaju sve vrste ribolova koje podliježu obvezi iskrcavanja. Komisija će nastaviti pomno pratiti pravilnu provedbu i izvršenje obveze iskrcavanja u državama članicama i promicati upotrebu sustava REM¹².

2.6. Rad na poboljšanju stanja stokova u Sredozemnom i Crnome moru

EU je, što samostalno, što u suradnji s međunarodnim partnerima, poduzeo mnogo za poboljšanje stanja stokova u Sredozemnom i Crnome moru.

Na **razini EU-a** očekuje se znatan napredak u 2019., zahvaljujući provedbi višegodišnjeg plana za pridnene stokove u zapadnom Sredozemlju i STECF-ovoj reviziji postojećih nacionalnih planova upravljanja radi osiguravanja usklađenosti s ciljevima ZRP-a.

U **međunarodnom kontekstu**, s obzirom na to da većinu ribljih stokova dijeli s trećim zemljama, EU intenzivno radi na promicanju multilateralne suradnje u okviru relevantnih regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (RFMO), tj. Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja (GFCM) i Međunarodne komisije za očuvanje atlantskih tuna (ICCAT). Usvajanjem Deklaracije MedFish4Ever u ožujku 2017.¹³ i Deklaracije iz Sofije u lipnju 2018. uspostavljen je detaljan plan rada na obnovi ribljih stokova u

⁷ „FAME Support Unit, AT01.2 ad-hoc consultancy Landing Obligation Final Report (AT1.2 5/5)”, verzija 1.0, veljača 2018.

⁸ Baza podataka EFPR-a „Infosys”. Referentno razdoblje 1.1.2015.–31.12.2018.

⁹ Prioritet Unije 1.: Promicanje ekološki održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva.

¹⁰ COM(2018) 368 final.

¹¹ Provedbena odluka Komisije (EU) br. 2018/1986, SL L 317, 14.12.2018, str. 29.

¹² „Technical guidelines and specifications for the implementation of REM in EU fisheries”, EFCA, 2019.,

<https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/Technical%20guidelines%20and%20specifications%20of%20the%20implementation%20of%20Remote%20Electronic%20Monitoring%20%28REM%29%20in%20EU%20fisheries.pdf>.

¹³ <https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf>

Sredozemnomu moru, uvelike usklađen s Barcelonskom konvencijom, i na obnovi stokova u Crnome moru radi zaštite ekoloških i gospodarskih bogatstava regije i poticanja održivog razvoja akvakulture u idućih 10 godina. Na to se nadovezuje Regionalni akcijski plan o održivom artizanalnom ribolovu iz rujna 2018.¹⁴

U okviru **GFCM**-a 2018. je usvojeno 11 preporuka¹⁵ na prijedlog EU-a. Tijekom 2019. potrebno je dalje raditi na jačanju tih mjera. Snažan poticaj u tom kontekstu pružit će Konferencija na visokoj razini koja će se održati u lipnju u Maroku u cilju sagledavanja napretka u provedbi Deklaracije Medfish4Ever.

ICCAT je na prijedlog EU-a usvojio plan za upravljanje plavoperajnom tunom, nakon što se stok oporavio zahvaljujući desetogodišnjim mjerama oporavka. Planom se obalnim plovilima (koja su preko deset godina bila isključena iz te vrste ribolova) omogućava pristup ribarstvu te se jačaju kontrolne mjere radi bolje sljedivosti, posebno žive plavoperajne tune iz uzgoja. S obzirom na alarmantno stanje stoka sredozemnog igluna ICCAT je na zahtjev EU-a usvojio plan oporavka za taj stok, koji se primjenjuje do 2031.

2.7. Međunarodno upravljanje oceanima

Od donošenja Plana za upravljanje oceanima 2016.¹⁶ uspješno se provodi 50 u njemu navedenih aktivnosti¹⁷, a neke od njih već su i dovršene.

Glavna postignuća u unapređenju okvira za međunarodno upravljanje oceanima jesu donošenje Dobrovoljnih smjernica FAO-a o označivanju ribolovnih alata iz srpnja 2018.¹⁸ i potpisivanje Sporazuma za sprečavanje nereguliranog ribolova na otvorenom moru u središnjem Arktičkom oceanu iz listopada 2018.¹⁹ U tim je procesima EU odigrao vodeću ulogu.

EU promiče načela ZRP-a suradnjom s partnerskim zemljama i u okviru RFMO-a. Potpisao je ili postigao sporazum o partnerstvima u području oceana s Kinom (u lipnju 2018.)²⁰ i s Kanadom.²¹ Na temelju sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu flotama EU-a omogućen je pristup vanjskim ribolovnim područjima u 11 partnerskih zemalja u kontroliranim i održivim uvjetima. Strukturnom potporom koja se dodjeljuje u okviru tih sporazuma unapređuje se upravljanje ribarstvom u tim zemljama, među ostalim jačanjem znanstvenih i kontrolnih kapaciteta te sektora artizalnog ribolova. EU i dalje ima istaknutu ulogu u **RFMO-ima**²² koji djeluju kao središnji alati za upravljanje te potiču održivost stokova i pristup temeljen na ekosustavu, pružaju znanstvene savjete, podržavaju uvođenje odgovarajućih mjera praćenja, kontrole i nadzora, podupiru redovite

¹⁴ www.fao.org/gfcm/meetings/ssf2018/rpoassf/en/

¹⁵ Te se preporuke odnose na daljnje hitne mjere za male pelagične vrste u Jadranu, višegodišnji plan za jegulju, dva višegodišnja plana za dubokomorsku kozicu u Jonskom i Levantskome moru te daljnje zajedničke planove za kontrolu i inspekciju kojima se obuhvaća cijelo Sredozemno i Crno more.

¹⁶ Zajednička komunikacija „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana”, SWD(2016) 352 final.

¹⁷ Zajedničko izvješće „Bolje međunarodno upravljanje oceanima – dvogodišnji napredak”, JOIN/2019/4 final.

¹⁸ www.fao.org/3/MX136EN/mx136en.pdf

¹⁹ https://ec.europa.eu/fisheries/eu-and-arctic-partners-enter-historic-agreement-prevent-unregulated-fishing-high-seas---frequently_en

²⁰ Obuhvaća i suradnju u području ribolova NNN.

²¹ Potpisivanje se predviđa za 2019.

²² EU, koji zastupa Komisija, aktivno djeluje u 6 organizacija koje se bave tunom i 11 organizacija koje se ne bave tunom, u svim oceanima.

ocjene uspješnosti i suzbijanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog (NNN) ribolova. U tom kontekstu Komisija će predložiti i zagovarati stajališta EU-a kako bi se relevantnim stokovima upravljalo u skladu s ciljanim Fmsy-jem.

Komisija je u siječnju 2019. Tajlandu ukinula **žuti karton za ribolov NNN** jer je ta zemlja poboljšala upravljanje u ribarstvu u skladu s međunarodnim obvezama. U svibnju 2019. uveden je informatički sustav (CATCH) kojim se podupire djelotvorna provedba EU-ova programa certificiranja ulova u kontekstu ribolova NNN.

U okviru poduzimanja mjera za smanjenje **morskog otpada** EU je donio Direktivu o plastici za jednokratnu upotrebu i novu Direktivu o lučkim uređajima za prihvat. U tom kontekstu u Komisijinu prijedlogu novog sustava kontrole ribarstva predviđa se uspostava obveznog digitalnog sustava izvješćivanja namijenjenog povratu izgubljenog alata.

3. PRIJEDLOZI ZA UTVRĐIVANJE RIBOLOVNIH MOGUĆNOSTI ZA 2020.

Godina 2020. bit će prva godina u kojoj će se svim stokovima upravljati u skladu s ciljanim MSY-jem, kako je utvrđeno u Uredbi o ZRP-u²³. Bit će to i prvi put da će većina stokova obuhvaćenih Uredbom o ribolovnim mogućnostima istovremeno biti obuhvaćena i višegodišnjim planovima. Ako UK napusti EU bez sporazuma 31. listopada 2019. ili prije toga u skladu s dogovorom unutar Europskog vijeća²⁴, EU i UK morat će postići dogovor o zajedničkom upravljanju dijeljenim stokovima.

3.1. Opći ciljevi prijedloga za utvrđivanje ribolovnih mogućnosti za 2020.

Glavni cilj Komisijinih prijedloga jest da se do 2020. postigne Fmsy za sve stokove za koje se procjenjuje Fmsy. Pored toga, u prijedlozima će se, kao i dosad, razmatrati načini djelotvorne provedbe obveze iskrcavanja.

Iako je loše stanje nekih stokova djelomično posljedica okolišnih učinaka (kao što je onečišćenje i smanjenje kvalitete vode), koji se trebaju rješavati zasebno, važno je nastaviti ograničavati ribolovni pritisak na te stokove.

3.2. Ključni koraci u utvrđivanju budućih ribolovnih mogućnosti

Komisijini prijedlozi ribolovnih mogućnosti temelje se na **znanstvenom savjetu ICES-a**, koji se izdaje u nekoliko dijelova. Komisija u svojim početnim prijedlozima namjerava obuhvatiti što više stokova. Međutim, budući da ICES svoj savjet objavljuje krajem godine, između listopada i prosinca, u prijedlogu za Sjeverno more i Atlantik ribolovne mogućnosti za stokove za koje se savjet objavljuje kasno navodit će se kao *pro memoria* (pm).

Komisija poziva **države članice i dionike** da ne čekaju prijedloge Komisije već da svoj rad započnu ranije, na temelju javno dostupnih znanstvenih savjeta. Dionici će moći dati

²³ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22).

svoje preporuke o ribolovnim mogućnostima posredstvom odgovarajućih savjetodavnih vijeća i država članica.

Komisija će uzeti u obzir prethodno navedena savjetovanja pri izradi triju prijedloga: prijedloga za Baltičko more u kolovozu, prijedloga za Sredozemno i Crno more u rujnu i prijedloga za Atlantik i Sjeverno more u listopadu. O tim će se prijedlozima raspravljati na zasebnim sastancima Vijeća: o prijedlogu za Baltičko more na sastanku u listopadu, a o preostala dva prijedloga na sastanku u prosincu.

Posljedice povlačenja UK-a na utvrđivanje ribolovnih mogućnosti razmotrit će se s obzirom na budući razvoj događaja.

3.3. Utvrđivanje ribolovnih mogućnosti po morskim bazenima

Ribolovne mogućnosti za stokove u **Baltičkom i Sjevernome moru te u zapadnim vodama** utvrdit će se na temelju odgovarajućih višegodišnjih planova, u kojima su utvrđeni rasponi Fmsy-ja i koji stoga, pod određenim uvjetima, omogućuju određenu fleksibilnost. Od ICES-a je zatražen savjet na temelju kojega će se procijeniti potrebe i mogućnosti korištenja te fleksibilnosti. Gornji raspon vrijednosti Fmsy-ja može se primijeniti na predlaganje TAC-ova samo ako znanstveni savjet pokaže da je potrebno utvrditi ribolovne mogućnosti u skladu s rasponom Fmsy-ja kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u odgovarajućem višegodišnjem planu za mješoviti ribolov ili izbjegla ozbiljna šteta za stokove zbog dinamike unutar stoka ili među stokovima ili ograničile velike varijacije iz godine u godinu.

U kontekstu potpune provedbe **obveze iskrcavanja** Komisija namjerava predložiti ribolovne mogućnosti u skladu sa savjetom ICES-a za Baltik, zapadne vode i Sjeverno more, prema potrebi uz odbitak izuzeća *de minimis* ili izuzeća na temelju visoke stope preživljavanja.

Kako bi se obveza iskrcavanja nastavila u potpunosti provoditi važno je primijeniti sve dostupne alate za ublažavanje posljedica, uključujući, prema potrebi, i eventualne savjete ICES-a o pristupu u mješovitom ribolovu. U tom kontekstu procijenit će se napredak koji su relevantne države članice postigle u uvođenju mjera namijenjenih smanjenju usputnih ulova, na što su se obvezale u kontekstu pronalaženja rješenja za pet stokova za koje se u 2019. prema savjetu ICES-a ne smiju utvrditi TAC-ovi.

Za stokove za koje se procjenjuje Fmsy, koji su predmet savjetovanja sa **zemljama izvan EU-a**, Komisija će nastojati postići sporazum koji je u skladu s dugoročnim strategijama upravljanja i savjetima u pogledu Fmsy-ja.

Za stokove **kojima se upravlja u okviru RFMO-a** Komisija će utvrditi ribolovne mogućnosti u skladu s odlukama tih organizacija.

U skladu s nedavno donesenim **Višegodišnjim planom za zapadno Sredozemno more** Vijeće će, na temelju podataka koje će mu dostaviti države članice, za 2020. utvrditi najveći dopušteni ribolovni napor koji odgovara smanjenju od 10 % u odnosu na postojeće stanje. Na temelju dostupnih znanstvenih savjeta ribolovne mogućnosti za Sredozemno more obuhvaćat će i mjere GFCM-a koje su već na snazi (male pelagične vrste i jegulja) te druge mjere koje će se usvojiti na godišnjim sastancima GFCM-a 2019.

Rezultati pregovora o uvođenju stalnog regionalnog programa dodjele kvota na razini GFCM-a za oblića u **Crnome moru** ugradit će se u ribolovne mogućnosti. Za papalinu će Komisija ponovno predložiti autonomne kvote.

4. ZAKLJUČAK

Napredak u provedbi ZRP-a nastavlja se; ribolovni pritisak u Sjevernom Atlantiku i na susjednim područjima i dalje se smanjuje, a broj TAC-ova utvrđenih na razini Fmsy-ja povećava se. Bolje stanje stokova floti EU-a omogućilo je postizanje boljih gospodarskih rezultata, a u 2017. zabilježena je rekordna dobit.

Mnogi stokovi i dalje su prelovljeni i/ili izvan sigurnih bioloških granica i jasno je da će biti nužna jača suradnja svih dionika kako bi se ispunili ciljevi ZRP-a, posebno s obzirom na to da je 2020. prva godina u kojoj se svim stokovima za koje se procjenjuje Fmsy treba upravljati na razini Fmsy-ja.

Stanje u Sredozemnom i Crnome moru i dalje je zabrinjavajuće. Za postizanje ciljanog Fmsy-ja do 2020. u kontekstu strategije GFCM-a i ministarske deklaracije iz Sofije iz 2018. nužna je daljnja koordinirana suradnja. Komisija će blisko surađivati sa svim dionicima na brznoj provedbi Višegodišnjeg plana za zapadno Sredozemlje.

Djelotvorna kontrola i izvršenje obveze iskrcavanja iznimno su važni. Nastavno na djelovanje država članica Komisija će i dalje blisko surađivati sa suzakonodavcima kako bi se što prije postigao dogovor o predloženim izmjenama sustava kontrole ribarstva.

PLANIRANI PROGRAM RADA²⁵

Kada	Što
Svibanj/lipanj/listopad	ICES-ovi savjeti o stokovima
Lipanj–rujan	Javno savjetovanje o Komunikaciji
Kraj kolovoza	Donošenje prijedloga Komisije o ribolovnim mogućnostima za Baltičko more
Sredina rujna	Donošenje prijedloga Komisije o ribolovnim mogućnostima za Sredozemno i Crno more
Listopad	Sastanak Vijeća o ribolovnim mogućnostima za Baltičko more
Kraj listopada	Donošenje prijedloga Komisije o ribolovnim mogućnostima za Atlantik/Sjeverno more
Prosinac	Sastanak Vijeća o prijedlogu ribolovnih mogućnosti za Atlantik/Sjeverno more Sastanak Vijeća o prijedlogu ribolovnih mogućnosti za Sredozemno i Crno more

²⁵ Za stokove kojima se upravlja u okviru RFMO-a u vodama EU-a i određenim vodama izvan EU-a ribolovne mogućnosti utvrđuju se nakon godišnjeg sastanka RFMO-a u okviru periodičkih revizija uredbe Vijeća o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti za određene riblje stokove i skupine ribljih stokova koje se primjenjuju u vodama EU-a te za ribarska plovila EU-a u određenim vodama izvan EU-a.